

BÉKEHÍRNÖK 63

Csöndes percek

„NE TÉVELYEGJETEREK!”
1 Kor 15:33

Megtörténik sokszor, hogy az ember megtéved, akár beszédben, akár egyéb tevékenység közben. Ha ez a tévedés másokat is érint, illik azonnal bocsánatot kérni: „ne haragudjon, nem akartam!” Persze feltűnő lesz a dolog, ha netán egy személlyel kapcsolatban többször is történik olyasmi, ami miatt újból és újból elnézést kell kérni. Elgondolkodtató, az előbb pontosan ezt csinálta, most megint. Valami itt nincs rendben.

Az is fölkelti a figyelmet, ha valaki egy bizonyos dologban rendszeresen téved, pl. számolásban. Aligha lesz egy főkönyvelővel szemben elnéző a bíróság, ha egy százezres sikkasztási ügyben így védekezik: „bocsánat, megtévedtem!”

Mindenki tévedhet, de azt már el kell kerülni, hogy folyamatosan tévedezzünk. Veszélyes dolog, különösen felelős posztponzon van. Nem mondhat akármit, csak Isten valóságos üzenetét. Nagy melegség pl. ekként nyilatkozni: „ezt az Úr mondja”, vagy „ez az Isten akarata”. Mondja, vagy „ez az Isten akarata”. Nem minden bizonyosságtételünk, igehirdetésünk valóságos isteni üzenet! Mások „üzenetét” is vizsgáljátok meg! Tévedhetnek emberek, de az is lehet, hogy tévelygők. Hiába az Uram, Uram, ha nem az ő akaratát tesszük, ha nem helyesen tanítunk róla. Felelős vagy azokért, akiket vezetsz. Házastársadért, gyermekeidért, felebarátodért, vagy épp gyülekezetedért. Érted? Nem beszélhetsz össze-vissza! Meg kell győződnöd: valóban így gondolja Isten? A „mérce” a Biblia — de csak a Szentlélek által megvilágított és magyarázott Biblia.

A rendszeres tévedezőket tévelygőknek nevezi a Szentírás. Akik már nem érzik, hogy tévedeznek, hanem úgy vélik, hogy az a helyes, amit tesznek — a folyamatosan tévedezők — kemény ítélet alá esnek. Velük kapcsolatban mondja Pál: „Némelyeknek fogalmuk sincs Istenről!” (1 Kor 15:34).

Ne tévelygjetek! jelenti ez azt, hogyha tévedez az életed, keress kiutat. Van ilyen. Jézus a Kiút a tévedező, tévelygő életből.

SZOROS KAPU, KESKENY ÚT

Mt 7:14

Az Úr Jézus sok tekintetben alkalmazkodott korához. Szívesen alkalmazott beszédeiben hasonlatokat, példákat, amikhez a keleti ember füle hozzá volt szokva. Tágas kapu — széles út, szoros kapu — keskeny út. Ez a kép szinte klasszikussá vált keresztényen körökben. Sokat beszélünk róla, de nem mindig átgondoltan. No meg azt is számításba kell venni — különösen a „kívülállók” tekintve —, hogy a mai ember elszokott a képektől, így a számunkra oly sokat mondó „szoros kapu, keskeny út”, neki kevesebbet mond. Jézus, ha ma élne a földön testileg, talán így tanítana: ebben a békétlen, nyomorgó, vagy éppen tobzódó világban nagyon nehéz nyugalmas, békességet találni. Kevés ember jókedélyű, kiegyensúlyozott, sok a lelki beteg, neurastheniás, hasadt lelkű. Vajon miért? Azért, mert ti emberek a tömeggel sodródtok. Nem meritek új utakra lépni ha a világnak jó, nektek is jó — mondjátok. Így a felelősség is kisebb, az egyéni lelkiismeret szinte teljesen elhallgat, és helyét átveszi a kitágult „tömeglelkiismeret”, és ti alkalmazkodtok. Pedig ezen az úton nem találjátok meg azt, amit kerestek.

Van egy lehetőség — sok figyelmet, elszántságot igényel — a külön úton járás. Nem a különködés! Mérjétek föl egyszer értelmesen: tudjátok, hogy hova igyekszik a tömeg, amellyel akarva-akaratlanul sodródtok? Reálisak a céljai, helyesek cselekedetei? Ha nem, akkor egyáltalán érdemes tovább együtt menni? Nézzetek szét! Keressetek egy másik utat! Én mondom nektek, hogy kevesen találják meg ezt a másik lehetőséget, de keressétek. Ha megtaláltátok a másik utat, ez még nem minden. Át kell menni rá, és ott járni. Nem lesz könnyű. A tömegpszichózis erős kötél, de ha az életet valóban meg akarjátok találni, akkor rá kell térni az új útra. Egyéni felelősségvállalás, célratörés szükséges. Nehéz ezen az úton járni (keskeny), de itt nem leszel lelki beteg, békét találsz. Terhedet én veszem el, mindenben én segítelek. Azt is mondhatom, hogy ez az Út én vagyok, és én az életre, az örök életre viszlek.

Az úton békesség, a végén szűk kapu — ez a Kapu is lehetek én. Ha velem jársz, bejutsz országomba. Kész a helyed, várlak. Ne retentsen el a keskeny út, a szoros kapu, gondoldj arra, hogy biztosan az ÉLETRE viszl!

Ifjú Almási Mihály

KALKÓ JÓZSEF 1917–1975

Temetése március 28-án, a hívő ember számára oly nevezetes napon, az Úr halálának és temetésének napján, nagypénteken történt az Újpesti Megyeri úti temetőben nagy részvét mellett. A gyászistentisztelet, amelyre a melegsívű, mindig mosolygó, derűs arcú lelkipásztor megegyeszer és utoljára maga köré gyűjtötte a rokonok, barátok és lelki testvérek kétezerfőnyi gyülekezetét a „Jeruzsálem gyöngyökből” c. énekkel vette kezdetét. Utána Mészáros Kálmán alelnök, a pécsi gyülekezet lelkipásztora imádkozott. A vigasztalás ígéit Laczkovszki János egyházelnök testvér hirdette a Fil. 1:21 alapján. „Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.” Elhunyt testvérünk nekrológját Herjeczki András mondta el, majd Kulcsár Tibor az újpesti gyülekezet elöljárója imádkozott.

A sírnál Lázi Sándor csepeli lelkipásztor a Jótékonyági Bizottság képviselőjeként szót, (miután Kalkó testvér hosszú évek óta a bizottság titkára volt, Hangoztatva, hogy: „Az én gondolataim nem a ti gondolataitok és az én utaim nem a ti utaitok, így szól az Úr!” (És

„Van barát, aki ragaszkodóbb a testvérnél. Minden időben szeret, aki igaz barát, és testvérül születik a nyomorúság idején.” — Ezzel az igével lehetne legjobban jellemezni Kalkó József testvért, az Újpesti Gyülekezet lelkipásztorát, a Jótékonyági Bizottság titkárát, minden lelkipásztor őszinte barátját. Mi is elmondhatjuk: „Lázi — József —, a mi barátunk elaludt.” Testében megpihenve, lélekben fölkészülve, annyira fölkészülve, hogy meg temetése felől is rendelkezett, csendben elaludt. Kegyelem volt az is, hogy kedveseinek imádságos szeretetétől körülölelve léphetett át a jelenvalókból az örökkévalókba, a halálból az életbe. Nevenapján, március 19-én éjjel, életének 58., lelkipásztori szolgálatának 37., boldog házasságának 33. évében érte a hazahívó szó.

Kalkó József testvér az első világháború idején 1917. február 22-én született az Arad megyei Pankóton. Mielőtt eszmélni tudott volna, hat hónapos korában elvesztette édesapját. Mint félárva gyermeknek, sok nélkülözéssel teljes, küzdelmes gyermekkorra volt. Ez is hozzájárulhatott ahhoz, hogy kora ifjúságában elfogadta Jézus Krisztust személyes Megváltójának a pécsi gyülekezetben. Iskoláinak befejezése után fogtechnikus lett. 1925-ben felvételt nyert a Teológiai Szemináriumba. Szívét eltöltötte a lélekmentési vágy és az elvesztett iránt való szeretet. Nem a parókia vonzotta őt, hanem az egyszerű emberek közelsége. Misszionárius szeretett volna lenni. Nagy hatással voltak rá az akkor élő magyar misszionáriusok: Molnár Mária, Kunst Irén, Babos Sándor, Döbrössy Lajos. Az ő álma Livingstone Afrikája volt. Sohasem jutott el Afrikába, de misszionárius, lélekmentő lett idehaza a magyar földön. Hogy kiket vezethetett Jézushoz, az majd az örökkévalóságban lesz nyilvánvalóvá, de hogy nem üres kézzel, gyümölcstelenül kell majd megállnia megbízó Ura előtt, annak magam vagyok egyik bizonyossága. 1938-ban — mint teológus — a soltvadkerti gyülekezetben, kis afrikai térképpel a kezében prédikált Kalkó József testvér. Nem volt szónok típus, de olyan meleg szívvel szólaltatta meg az ősi ígét:

Újulatok meg!

A lakásban még fűtöttünk március végén, amikor felfigyeltem ablakunk alatt a gesztenyefa diónyira duzzadt rügyeire, orgonafánk apró zöld leveleire. Mindez hamisítatlanul adta hírl: itt a tavasz újra! Milyen kellemes varázsa van ennek a szónak is, hogy tavasz! Nemcsak a négy évszak egyike ez, hanem ezek között az első. Az új élet indítója, a régi megújítója. Nincs benne semmi titokzatos, csupán csak érdekes. Alighogy kisütött a nap, sugaraival körülcsókolgatta a földet, s az avar alól a rejtett rügyekből kicsalogatta az életet. Fénye addig is eljutott hegycsúcsra, völgyre, rétre és szántóföldre, csak nem volt ereje. De most más szögből érkezett, áttört sugara a hidroszférát, a hideg légréteg felmelegedését és máris tavasz van.

Én mindig várom a tavaszt, a természetben és a gyülekezetünkben egyaránt. Pedig a nyárban több az élmény, több az eredmény, az őszen gazdagabb a hárta, a télnek is páratlan a szépsége, de a tavasz új reménységet ad; gyülekezeink tavasza is.

Pál az Efézusi Gyülekezetnek megújulást ajánl. Én is. Megtérést ott, ahol még sohasem volt tavasz, de ahol volt már lobogása a Szentlélek tüze, bi-

55:8) Mennyire így van ez a jelen esetben is! Az igehirdetés után Révész László alelnök testvér imádkozott. Az elhatalás után pedig Vass Ferenc nyugalmazott lelkipásztor szót még a gyászoló gyülekezethez.

A szolgálatok közben mind a halottas háznál, mind a sírnál Beharka Pál testvér vezetésével nagy férfikar énekelt csodálatosan szép alkalmi éneket. Az éneknek mindig fontos szerepe és helye van az istentiszteleteinken, de különösen így van ez a temetési istentiszteleteken, ahol a megsebzett szívek számára, mint az égi balzsam, úgy hatnak csodálatosan szép vigasztaló énekeink: „Te üdvös égi hajlék, stb.” Külön kívánságra énekelték: „Ó volna bár ezernyi nyelvem” kezdetű éneket, mert Kalkó testvérnek ez volt utolsó hangos imája a kórházi ágyon: „Ha nem lesz erő ajkamon, dicsérni fog majd sóhajom.” A sírkertben pedig az Úri imádság után közösen énekeltük a régi hitvallást: „Áldott legyen a frigy mely minket összeköt... egyesít minket a hit és menny felé megyünk.”

„Kit küldjek el és ki megyen el nekünk?”, hogy az én szívemben egy életre szóló döntést formált. Isten kezében ő volt az eszköz, aki áltál elhívott az Úr, nemcsak az üdvösségre, hanem engedelmes szolgálatára is.

Teológiai tanulmányainak befejeztével az ország egyik legnehezebb szörvénnykörzetében, a nagykanizsai körzetben kezdte meg lelkipásztori szolgálatát. Itt 1939-től 1942-ig dolgozott. 1942-ben feleségül vette Bretz Ibolyát, aki nemcsak gyermekeinek édesanyja, hanem a missziómunkában is fele segítője lett.

1942-től 1946-ig a székesfehérvári gyülekezet és körzet.

1946-tól 1951-ig a Budapest-Jász utcai, 1951-től 1957-ig a rákoshegyi, 1957-től 1965-ig a pesterzsébeti, 1965-től 1973-ig a szigetszentmiklósi és 1973 őszétől haláláig az újpesti gyülekezet lelkipásztora volt.

Lelkipásztori szolgálata mellett részt vett közösségünk országos missziói munkájában is. Először dr. Somogyi Imre, közösségünk akkori vezetője vette őt maga mellé a központi iroda vezetésére. Az Országos Misszióbizottság titkára volt. Elnöke és lelkes szervezője volt a Bibliaköri Bizottságnak, majd később a Jótékonyági Bizottságnak élete végéig titkára volt. Szívén viselte szeretet házainak ügyét. A Kiskőrösi Szeretetház korszerűsítése az ő ügybuzgóságához fűződik. Fáradhatatlan volt az öregek gondjainak intézésében. Szívén viselte a lelkipásztorok anyagi gondjait is. Mindenki felől érdeklődött, minden szolgálatára gondja volt, és a legmesszebb menőig kész volt segíteni.

Azon kevesek közé tartozott, akik különféle szenvedésekkel is megpecsételtek hitüket. Pál apostol szavaival élve: néki adatott az a kegyelem, nemcsak hogy higgyen, hanem hogy szenvedjen is az evangélium ügyéért.

Sully Prudhomme francia költőnek van egy híres költeménye az eltört vázáról. Elmondja a költemény, hogy a váza, amely hosszú ideig ékeskedett a maga helyén, egyszer megrepedt. A repedés kezdetben alig volt látható, de a váza többé nem a régi. Hangja rekedtté vált,

zonyságtévések sora tanúskodott, hogy volt a gyülekezetnek pünkösdi, most azt tanácsolja, kapcsolódj be a Szentlélek nagy áramkörébe, hadd induljon el lelked nedvkeringése, újulatok meg a ti elméteknek lelke szerint.

Nem jó, ha egy-egy gyülekezetben sokáig tél van. Jézus Krisztus az életnek fejedelme; ahol ő jelen van, ott élet van. „Nem így tanultátok a Krisztust!” (20). Amikor egy lélek döntött mellette, hártározott változás ment végbe életében. És ha most mégis azt kívánja Pál, hogy „vetkőzzétek le az ömbert és öltözzétek fel az újat”, nem az első nagy döntést emlegeti. Az már régen megtörtént. De nem elég erre a régre gondolni, a régi emlékekből élni. Újulatok meg! Ez az igelak: „megújulni” — azt mutatja, valami elkezdődött, de még nincs befejezve. A megtérés után következik a megszentelődés lassú, de biztos és állandó, ritmikus folyamata. A megújulás (ananeusthai) alatt itt kétségtelenül visszaállítást, restaurálást kell értenünk. Egy állapotnak, egy képnek — az imago Dei-nek — a visszaállítására kell gondolnunk, amit a bűn eltorzított, sőt egészen lerombolt az emberben. Ez emberi erőt felülhaladó feladat ez, és nem megymáról holnapra. A megszentelődés folyamata, a megújulás ritmusa a megtéréstől a halálig folyamatosan készíthet bennünket Isten elé. Istenképűsé-

vize cseppenként elszívargott, virága bús lett és beteg. Ettől kezdve hiába vigyáznak a gondos őrizők, a váza nem bírja el saját súlyát s egyszerre, váratlanul cserepre hull. Kalkó József életét látom ebben a képben. A fáradtságot nem ismerő, pihenni nem akaró, szüntelenül szorgoskodó emberélet, mint virágváza, egyszer csak megrepedt. Azóta hiába minden gondos kímélet, orvosi kezelés. Kevesen tudták, hogy milyen súlyos betegséget hordozott magában, mert annyi derű, annyi mosoly, olyan optimizmus áradt belőle, hogy betegsége nem volt látható. A gyülekezet és a szolgálat éltette. Ha előtte jártányi ereje nem volt, mire eljött a szolgálat ideje, mosollyal lépett a szószerke és áradt belőle a szeretet. Egyszer mégis eljött az idő, hogy a pusztá lét is terhére vált. A váza összetört; de értéke, virága megmaradt. „Mert a mi kincsünk cserepedényben van elrejtve, hogy amaz erőnek nagy volta Istené legyen.” Nemcsak Bethániában (Jn 11:37), hanem bizonyára most is vannak, akik így gondolkodnak: Aki a vaknak szeméit megnyitotta, aki az oszlásnak indult Lázárt feltámasztotta, aki maga a Mindenható, nem meglehetne volna, hogy ez meg ne haljon? Bizonyára megtehetné volna! Azt is megtehetné volna, hogy ez a gyilkos betegség meg se környékezzék. De isteni bölcsessége valami oknál fogva jónak látta ezt megengedni. Nekünk is azt mondja, mint Péternek: „Amit én cselekszem, te azt most nem érted, de ezután majd megérted” (Jn 13:7), mert „az ő gondolatai nem a mi gondolataink...” Kalkó testvérem megértette ezt. Ki tudta mondani: „Igen, Atyám, mert így volt kedves teelőttem.” A gyászjelentésre nyomtatott szövegről utolsó hitvallása volt: „Mikor félnem kellene is, én bízom tebenned.” Utolsó hangos imájában is ezt mondta: „ha nem lesz erő ajkamon, dicsérni fog majd sóhajom.”

A szerető férj, a szeretett apa, nagyapa, a hűséges lelkipásztor, az ügybuzgó titkár, az igazi testvér és szolgatárs, a kedves és ragaszkodó barát elment közülünk oda, ahol „halál nem lesz többé, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom, mert az első elmúltak” (Jel 21:4).

„Mint elhagyott és fájó lelkű asszonyt hív téged az Úr, ezt mondja Istened: Egy rövid szempillantásig elhagytalak, és nagy irgalmassággal egybegyűjtélek... Mert a hegyek elváltak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom téled el nem távozik és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad” (És 54:1, 10).

Herjeczki András

günket elveszíteni elég volt egy pillanat, visszaállítására egy egész élet állandó megújulási folyamata kell.

Isten napsugara szent igéjével most is melegíti a didergő szíveket, csak nyisd fel a zslipeket. Igéjének ekéje új ugart szánt az elhanyagolt talajon. A vincellér, aki még egy évet kért a számodra (Lk 13:8), végigjár ollójával a gyümölcsfák között, a vadat lemetszi s ha kedves is, elveszi, tövét megkapálja és újra várja, mire képes megújult életet.

A tavasz most azt suttagja, tanulj a természet rendjéből. Ha fájdalmas is, engedd, hogy ugart törjön az Ige szántó vasa. Vetni csak így lehet. A nap melegeiről pedig ne bűjj szándékosan az árnyékba! Tavasz után most is jön a gyümölcsérlelő nyár; mit tudsz felmutatni majd az őszen? Ha semmit, nem véd már a vincellér könyörgő szava, sorsodra hagy: „azután vágd ki azt” (Lk 13:9).

De van megújulási lehetőség, s ez kegyelem. Íme itt a tavasz! Cserepes virágokat kiraktuk, rózsáink tövét kibontottuk, hogy süsse a nap és levegő érje. Jöjj a napfényre! Isten napsugara öli a bűn bacilusát; a Szentlélek levegője biztosítja az anyagszere folyamatát, s megújult életed megtermi a hála gyümölcsét, mire elmúlik a nyár.

Mészáros Kálmán